

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Sędziowie SSO Sławomir Jęksa

SSO Leszek Matuszewski

Protokolant st. prot..sąd. M. K.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Marzanny Woltmann Frankowskiej

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2015 r.

sprawy **K. S.**

w przedmiocie wniosku prokuratora o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zapobiegawczego

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P. z dnia 4 marca 2015 r. - sygn. akt VIII K 1609/13

Uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań Stare Miasto w P. do ponownego rozpoznania

L. M. E. S. J.

UZASADNIENIE

K. S. jest podejrzany o to, że w okresie od 08.06.2011r. do 07.11.2013r. w P. uporczywie nękał T. P. i H. P. poprzez grożenie im pozbawieniem życia, wszczynanie awantur, używanie słów powszechnie uznanych za wulgarne, zakłócanie spoczynku, szczucie psem, wyprowadzanie psa na teren przed ogrodzenie pokrzywdzonych w celu załatwienia jego potrzeb fizjologicznych wzbudzając u państwa P. uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotne naruszenie ich prywatności, tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 kk.

Pismem z dnia 17 grudnia 2013r. prokurator złożył wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie wobec K. S. środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w odpowiednim zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Sąd Rejonowy Poznań S. w P. wyrokiem z dnia 4 marca 2015 r. sygn. akt VIII K 1609/13:

1. umorzył postępowanie w sprawie wniosku prokuratora o zastosowanie wobec K. S. środka zabezpieczającego.
2. na mocy art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze, § 14 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądził od skarbu państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej (...) kwotę 1584,24 zł (brutto) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej podejrzanemu z urzędu.
3. na mocy art. 632 pkt 2 kpk kosztami postępowania obciążył skarb państwa.

Apelację od tego wyroku złożył prokurator i zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 324 § 2 kpk poprzez wydanie wyroku o umorzeniu postępowania podczas istnienia przesłanek do przekazania sprawy prokuratorowi do dalszego prowadzenia.

Podnosząc ten zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy prokuratorowi do dalszego prowadzenia.

Na rozprawie odwoławczej prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Obrońca K. S. w odpowiedzi na apelację wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z treści apelacji prokurator nie kwestionuje w żaden sposób poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń co do faktu, iż brak jest podstaw do zastosowania wobec K. S. środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w odpowiednim zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Rozważyć zatem należy, czy przepis art. 324 § 1 kpk pozwalał Sądowi Rejonowemu na częściowe rozpoznanie wniosku prokuratora, mimo iż prokurator na rozprawie – K. 256 – „wniósł o umorzenie postępowania bez stosowania środków”.

Przepis art. 324 § 1 kpk wyłącza możliwość umarzania samodzielnie przez prokuratora śledztwa, gdy okazuje się, że podejrzany jest niepoczytalny, a jednocześnie zachodzi potrzeba zastosowania wobec niego środka zabezpieczającego, z wyjątkiem jednak sytuacji, gdy w grę wchodzi w jego ocenie orzeczenie tylko przypadku tytułem takiego środka. W tej ostatniej sytuacji ma bowiem zastosowanie art. 322 i 323 § 3 (zob. uw. 2 do art. 322 i uw. 2 do art. 323)

Przepis art. 324 kpk dotyczy zatem potrzeby stosowania w ocenie prokuratora środka w postaci umieszczenia w zakładzie zamkniętym, gdy jest to niezbędne, aby zapobiec popełnieniu przez podejrzanego kolejnego czynu związanego z jego chorobą psychiczną, upośledzeniem umysłowym albo uzależnieniem od alkoholu bądź innego środka odurzającego (art. 93 i 94 k.k.), a także orzeczenia tytułem środka zabezpieczającego zakazu zajmowania określonych stanowisk, wykonywania określonego zawodu, prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub prowadzenia pojazdów (art. 99 § 1), a obok nich ewentualnie również przypadku.

W takich wypadkach prokurator kieruje do sądu jednocześnie wnioski o umorzenie postępowania oraz o zastosowanie środków zabezpieczających. Wniosek wskazany w art. 324 kpk to **jedno oświadczenie woli**, w którym zawarte jest **łącznie żądanie** umorzenia procesu i zastosowania środka zabezpieczającego. Nie jest to przy tym **surogat aktu oskarżenia**, lecz inna skarga, wszczynająca etapowe postępowanie sądowe w określonym przedmiocie, zatem **nie ma do niego zastosowania art. 14 § 2** o niewiążącym sąd cofnięciu przez prokuratora aktu oskarżenia. Prokurator **może** więc **wniosek cofnąć**, ale tylko w całości, gdyż jest to jedno oświadczenie woli. **Nie jest skutecznym cofnięciem** wniosku tylko co do stosowania środka zabezpieczającego (tak też w uchwale składu siedmiu sędziów SN z dnia 26 września 2002 r., I KZP 13/02, OSNKW 2002, nr 11-12, poz. 88 - Tomasz Henryk Grzegorzczak Komentarz do art. 324 Kodeksu postępowania karnego – LEX).

Zgodnie zatem z treścią art. 324 § 2 kpk do umorzenia postępowania ze względu na niepoczytalność sprawcy, gdy nie ma podstaw do orzeczenia wobec niego środka zabezpieczającego, uprawniony jest jedynie prokurator. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2013 r. V KK 176/13. LEX nr 1350336.

W wypadku zatem gdy sąd, rozpoznając wniosek prokuratora - złożony na podstawie art. 324 k.p.k. - o umorzenie postępowania przygotowawczego i zastosowanie środka zabezpieczającego, dojdzie do wniosku, że brak jest podstaw do orzeczenia takiego środka, odmawia uwzględnienia wniosku i przekazuje sprawę prokuratorowi. (Uchwała Sądu

Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2002 r. - ***IKZP 7/02*** OSNKW 2002/7-8/59, Prok.i Pr.-wkł. 2002/7-8/7, Wokanda 2002/9/15, Biul.SN 2002/4/16).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok wydany z obrazą art. 324 § 2 kpk , która miała wpływ na treść wyroku i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien zadośćuczynić wskazaniom zawartym w art. 324 § 2 kpk i sprawę przekazać prokuratorowi do dalszego prowadzenia, w celu rozważenia umorzenia postępowania przygotowawczego wobec dopuszczenia się przez podejrzanego czynu w stanie niepoczytalności.

L. M. E. S. J.